

Dkt. Robert Chisholm, 1 na 2 Samuel, Kipindi cha 4 1 Samweli 5-6

© 2024 Robert Chisholm na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Robert Chisholm katika mafundisho yake kuhusu 1 na 2 Samweli. Hiki ni kipindi nambari nne, 1 Samweli 5-6. Safina Inaharibu Kiasi. Safina Inaelekea Nyumbani.

Katika somo hili lijalo, tutaangalia 1 Samweli 5 na 1 Samweli 6, ambayo inasimulia hadithi ya jinsi Sanduku lilivyokwenda katika eneo la Wafilisti. Mambo hayakuwa mazuri kwa Wafilisti sanduku lilipofika, na hatimaye walilirudisha Israeli. Utakumbuka kwamba katika somo letu lililopita, tuliangalia 1 Samweli 3, ambapo Bwana anamwita Samweli kuwa nabii wake, na kisha 1 Samweli 4, ambayo inaelezea jinsi Waisraeli walivyoamua kuchukua sanduku vitani pamoja nao.

Sio wazo zuri. Walishindwa vitani. Hofni na Finehasi, wana wawili wa Eli, kama ilivyotabiriwa na mtu wa Mungu katika sura ya 2, waliuawa siku hiyo, na Eli mwenyewe akafa aliposikia habari mbaya za kushindwa kwa Israeli.

Ilikuwa imemshinda. Alianguka kwa mgongo, akavunjika shingo, na akafa.

Zaidi ya hayo, mkwewe alikuwa akijifungua mtoto ambaye alimpa jina Ikabodi, ilhali utukufu au utukufu umetoweka, naye akafa alipomzaa mtoto huyo.

Kwa hivyo, ilikuwa siku ya giza sana kwa Israeli. Wafilisti waliteka sanduku na kulipeleka katika eneo lao. Tutaendelea na hadithi hiyo katika sura ya 5. Sura hii maalum nimeipa jina, Sanduku Linaharibu.

Nadhani mada kuu ya sura hii ni kwamba, hata wakati Bwana anaonekana kushindwa, baada ya yote, sanduku, ishara ya uwepo wake, lilikuwa limechukuliwa mateka na Wafilisti, lakini hata wakati Bwana anaonekana kushindwa, anabaki kuwa mkuu na asiyeshindika kwa sababu sanduku si Mungu. Ni ishara tu ya uwepo wa Mungu, na Wafilisti walihitaji kujifunza hili. Kwa hivyo, tutaendelea na hadithi katika sura ya 5, mstari wa 1. Ninasoma kutoka toleo la NIV la 1984.

Baada ya Wafilisti kuteka Sanduku la Mungu, walilichukua kutoka Ebenezeri, ambapo vita vilikuwa vimepiganwa, hadi Ashdodi, mojawapo ya miji mitano ya Wafilisti. Kisha wakalipeleka Sanduku hilo hekaluni mwa Dagoni na kuliweka kando ya Dagoni. Sasa, tunahitaji kusimama na kuzungumza kidogo kuhusu mungu Dagoni.

Yeye ndiye mungu mkuu wa Wafilisti, na kumekuwa na majadiliano kwa miaka mingi kuhusu asili ya Dagoni. Mtazamo wa zamani, watu wachache bado wanaushikilia, na unauona katika kiwango cha watu wengi. Mtazamo wa zamani ni kwamba Dagoni ni mungu wa samaki kwa sababu mbwa wa Kiebrania anamaanisha samaki.

Kwa mfano, ilikuwa mbwa aliyemmeza Yona. Na wakati mwingine kwa Kiebrania, "-on," mwisho, unasikia kwamba "-on," mwishoni, inaweza kumaanisha kwamba kitu kinafanana na neno linalokuja mbele yake, kama samaki. Na kwa hivyo, mungu Dagoni wakati mwingine huonyeshwa kama samaki.

Wafilisti, waliokuwa wakiishi pwani, waliabudu mungu wa samaki. Lakini nadhani hiyo si sahihi. Nadhani ni sahihi zaidi kumuona Dagoni kama mungu wa hali ya hewa au mungu wa nafaka.

Katika lugha ya Ugarit, kumbuka Ugarit ilikuwa eneo lililokuwa kwenye pwani ya Mediterania kaskazini mwa Israeli ambapo tuligundua vidonge na tukajifunza mengi kuhusu dini ya Kanaani kutoka hapo. Na kuna neno katika Ugarit, daganu, ambalo linamaanisha nafaka. Na kwa hivyo, Dagoni labda ni mungu wa nafaka au labda mungu wa hali ya hewa.

Kwa vyovyote vile, yeye ni mungu wa uzazi, kama Baali. Na tazama, katika maandiko haya, Baali anatajwa kama mwana wa Dagoni, au Dagoni ndiye baba yake. Sasa, katika baadhi ya vifungu, El, mungu mkuu, ndiye baba yake Baali.

Kwa hivyo anawezaje kuwa na baba wawili? Baadhi wamependekeza, vema, kulikuwa na mila mbili tofauti. Sidhani kama hiyo ni sahihi. Wakati mwingine katika lugha hizi za Kisemiti, baba anaweza tu kurejelea babu au babu.

Kwa hivyo, nadhani kuna uwezekano kwamba El ndiye mungu mkuu aliyezaa miungu yote na angekuwa babu wa Baali, lakini Dagoni ndiye baba yake halisi. Kwa hivyo, kuna uhusiano wa karibu kati ya Dagoni na Baali katika mawazo ya watu. Na kwa hivyo, kimsingi yeye ni mungu wa uzazi na Wafilisti wamemchagua Dagoni kama aina ya mungu wao mkuu.

Sasa, utakumbuka katika Waamuzi kwamba Samsoni alikuwa na mahusiano mengi na Wafilisti. Alikasirika sana wakati bibi yake kutoka Timna alipopewa mwanamume mwingine hivi kwamba aliteketeza mashamba ya Wafilisti. Sasa, ikiwa ni sahihi kwamba Dagoni ni mungu wa nafaka au rutuba ya hali ya hewa, basi aliteketeza mazao ambayo Dagoni alikuwa amewaandalia Wafilisti.

Kwa hivyo, walikasirika. Walitaka kumkamata Samsoni. Hatimaye walimkamata kwa upumbavu wake mwenyewe na kwa msaada wa Delila.

Na utakumbuka, hata hivyo, hadithi hiyo ina mwisho mzuri. Sasa, Samsoni anakufa katika mchakato huo, kwa hivyo kuna wingu jeusi juu yake, lakini hata hivyo, anaangusha hekalu la Dagoni. Kwa kweli, maandishi yanaelezea kuwa linaanguka.

Na utakumbuka kwamba aliwaua Wafilisti wengi zaidi siku hiyo, katika tukio hilo, kuliko alivyowaua wakati wa kazi yake, ambayo ilikuwa kiasi kikubwa. Kwa hivyo, tumesikia kuhusu Dagoni.

kabla kwa kushirikiana na Wafilisti. Na hekalu la Dagoni lilianguka sana siku hiyo Samsoni alipoliangusha.

Dagoni mwenyewe ataanguka sana katika kifungu hiki. Na kwa hivyo, kuna mzozo unaoendelea hapa. Mzozo dhidi ya mungu Baali na mzozo dhidi ya mungu Dagoni.

Na mzozo huo utaendelea katika kifungu hiki. Tutakapofika sura ya 7, tutazungumzia jinsi mzozo huo wa Baali ulivyoendelea kupitia Waamuzi na hadi 1 Samweli. Kwa hivyo, hebu tuendeleo kusoma hapa tukiwa na taarifa hiyo ya msingi akilini.

Mstari wa 3, Watu wa Ashdodi walipoamka mapema siku iliyofuata, Dagoni alianguka kifudufudi mbele ya sanduku la Bwana. Kwa hivyo, elewa picha. Wanaingia hekaluni na kuna sanamu ya Dagoni ikiinama mbele ya sanduku.

Na, bila shaka, watu wanapoinama mbele ya mtu katika utamaduni huu, kwa kawaida ni ishara ya utii au utambuzi wa ukuu. Kwa hivyo, ni kama Dagoni anatambua ukuu wa Yahweh ambaye anawakilishwa na sanduku. Lakini, walimchukua Dagoni na kumrudisha mahali pake.

Kwa hivyo, hawaelewi umuhimu wa hili. Kwa hivyo, walimweka Dagoni nyuma mbele ya sanduku. Lakini, asubuhi iliyofuata, walipoamka, Dagoni alianguka kifudufudi mbele ya sanduku la Bwana.

Jambo lile lile, isipokuwa kuna tofauti wakati huu. Kichwa chake na mikono yake ilikuwa imevunjwa na ilikuwa imelala kwenye kizingiti. Ni mwili wake pekee uliobaki.

Kwa hivyo, Dagoni amekakwa kichwa na kukatwa viungo. Na, hii ni muhimu kwa sababu vitani, wapiganaji wakati mwingine walikata kichwa cha adui aliyeshindwa. Kwa hivyo, utakumbuka kwamba Daudi alimfanyia hivi Goliathi na akaweka kichwa chake.

Ilihifadhiwa kama kombe. Na kisha, baadaye, Wafilisti walimfanyia Sauli vivyo hivyo. Walimkata kichwa.

Kwa hivyo, wapiganaji wakati mwingine wangepanya hivi. Kuhusu mikono, kitu kile kile. Wakati mwingine adui aliyeshindwa, mikono yao ingekakwa.

Wakati mwingine wangepanyika ili kuzihesabu. Kwa kweli tuna maandishi kutoka kwa maandishi haya ya hadithi kutoka Ugarit, ambapo mungu wa kike Anat, ambaye ni mpenda vita sana, anaonekana kufurahia vita. Ana mkufu uliotengenezwa kwa vichwa vya maadui zake walioshindwa.

Na, ana mkanda ambao umefungwa mikononi mwa maadui zake walioshindwa. Kwa hivyo, yeye ni shujaa mshindi, akiwa ameshikamana na vichwa na mikono ya waathiriwa wake. Na kwa hivyo, hii si picha tu ya vurugu hapa.

Hii inaonyesha kwamba Dagoni si tu kwamba ni mdogo kuliko Yahweh, bali Yahweh amemshinda Dagoni katika hekalu lake mwenyewe na kumdhaliisha. Kwa hivyo, Wafilisti wanatumaini walielewa hoja hapa. Kama hawakuelewa, wataelewa hivi karibuni.

Ndiyo maana kuna aina ya kile tunachokiita maoni ya kisababishi. Wakati mwingine, katika simulizi ya Kiebrania, utapata haya. Kutakuwa na maelezo ya siku hizi. mazoezi ambayo yana mizizi katika historia.

Kuna mengi ya haya katika Mwanzo 1-11. Tunayaita etiolojia. Ni maelezo ya desturi ya siku hizi.

Ndiyo maana, hadi leo, makuhani wa Dagoni wala wengine wowote wanaoingia hekaluni mwa Dagoni huko Ashdodi hawakanyagi kizingiti. Kwa hivyo, kichwa na mikono vilikuwa vimelala kwenye kizingiti, na hivyo mungu aligusa kizingiti. Na hivyo, hilo linaifanya iwe takatifu na maalum.

Sio kawaida tena. Kwa hivyo, ni mwiko kidogo. Hatuwezi kugusa kile ambacho mungu amekigusa.

Hilo lingekuwa kosa. Na kwa hivyo, inaonekana, katika hekalu la Dagoni huko Ashdodi, wangevuka tu kizingiti na kuhakikisha kwamba hawakuligusa. Naam, mambo yatakuwa mabaya zaidi kwa Wafilisti.

Kwa hivyo, Yahweh, akiwakilishwa na sanduku lake katika hekalu la Dagoni, amemdhalilisha mungu mkuu wa Wafilisti. Hapo awali, katika siku za Samsoni, hekalu la Dagoni lilianguka sana. Sasa, hapa Ashdodi, Dagoni mwenyewe alianguka sana.

Na neno hilo limetumika katika maandishi, vuli, kwa yote mawili. Lakini litazidi kuwa baya. Mstari wa 6, mkono wa Bwana ulikuwa mzito juu ya watu wa Ashdodi na maeneo ya jirani.

Aliwaletea uharibifu na kuwasababishia uvimbe. Sasa, kuna kejeli kidogo, labda hata ucheshi hapa. Naweza kumwona mwandishi akitabasamu anapoandika haya.

Mkono wa Bwana ulikuwa mzito juu ya watu wa Ashdodi. Kwa kushangaza, Dagoni alipoteza mikono yake. Lakini Bwana ana mkono wenye nguvu na ni mzito juu ya watu wa Ashdodi na anawapiga kwa uvimbe.

Sasa, kuna mjadala fulani kuhusu asili ya mateso haya ambayo Bwana aliwaletea Wafilisti. Neno linalotafsiriwa uvimbe linamaanisha vilima au vilima. Kwa hivyo, labda linapaswa kueleweka hapa kama uvimbe.

Kwa hivyo, Bwana aliwapiga Wafilisti kwa ugonjwa wa aina fulani, labda tauni ya bubonic. Mojawapo ya dalili kuu za hilo ni kuvimba kwa tezi za limfu kwenye kwapa na kinena. Na kwa hivyo, huenda ikawa kwamba hivi ndivyo Bwana alivyowaletea.

Na kwa upande wa tafsiri hiyo ni ukweli kwamba Wafilisti wanapoamua kutumia uchawi mdogo kujaribu kuizuia ghadhabu ya Bwana, kumbuka watakaporudisha Sanduku, hawalirudishi lenyewe. Wanatengeneza panya hawa wadogo wa dhahabu au panya na uvimbe huu wa dhahabu kama sadaka ya hatia kwa Bwana, kama sadaka ya fidia, ili kujaribu kumtuliza. Naam, panya ni wabebaji wa tauni ya bubonic na huo ulikuwa ukweli uliotambuliwa katika ulimwengu wa kale.

Kwa hivyo, huenda panya hawa walikuwa wamejitokeza na Wafilisti wakatambua kwamba mateso haya yalitoka kwao, kwa hivyo Bwana alitumia panya hao kama chombo chake cha kuwatesa Wafilisti. Vinginevyo, kwa nini wangetengeneza panya hawa wa dhahabu? Kwa kweli, mmoja wao
Hati ya Kigiriki, ambayo huenda isiwakilishe maandishi ya asili, inasomeka hapa, kwamba aliwaangamiza Waashdodi na kuwapiga kwa uvimbe, Ashdodi na viunga vyake. Aliwaletea panya juu yao nao wakajaa kwenye meli zao kisha panya wapakanda kuingia nchini na kulikuwa na hofu kubwa mjini.

Hiyo inaweza kuwa tafsiri ya kale ya jinsi hii ilivyotokea ili kujaribu kupatanisha ukweli kwamba hakuna panya waliotajwa lakini tazama na tazama Wafilisti wanatengeneza panya wa dhahabu. Lakini inaweza kuwa mila na tafsiri sahihi. Lakini kuna mila nyingine ambayo imehifadhiwa pembezoni mwa Biblia ya Kiebrania ambapo tuna tafsiri ambapo uvimbe, uvimbe, hueleweka kama vidonda vya njia ya haja kubwa na bawasiri.

Lo! Kwa hivyo, wengine wamependekeza kwamba Bwana aliwapiga Wafilisti kwa kuhara damu ambayo husababisha aina hizo za vidonda. Kwa hivyo, kuna mjadala fulani kuhusu asili ya ugonjwa huu lakini hata hivyo, Wafilisti walikuwa katika shida. Na kwa hivyo, katika mstari wa 7, watu wa Ashdodi walipoona kilichokuwa kikiendelea, walisema, Sanduku la Mungu wa Israeli lisikae hapa pamoja nasi kwa sababu mkono wake ni mzito juu yetu na juu ya Dagoni, Mungu wetu.

Anatushambulia, amemshambulia Mungu wetu, hawezi kukaa hapa. Tunapaswa kumwondoa. Kwa hiyo, wakawakusanya watawala wote wa Wafilisti na kuwauliza, Tufanye nini na Sanduku la Mungu wa Israeli? Wakajibu, Sanduku la Mungu wa Israeli lihamishiwe Gathi.

Kwa hivyo, walihamisha Sanduku la Mungu wa Israeli. Kwa hivyo naweza kuwaona wakazi wa Gathi wakisema, Asante sana, watawala, kwa nini mlituchagua? Lakini baada ya kulihamisha,

Mkono wa Bwana ulikuwa dhidi ya mji huo, ukisababisha hofu kubwa. Kwa hivyo, mambo yanazidi kuwa mabaya miongoni mwa Wafilisti.

Hofu inazidi kuwa kubwa, hali si nzuri. Aliwapiga watu wa mji, vijana kwa wazee, kwa mlipuko wa uvimbe. Kwa hiyo, walipeleka Sanduku la Mungu Ekroni.

Hawakujisumbua kuwaleta watawala na kuwauliza, tufanye nini nayo, kwani tuliona kwenye jopo la kwanza. Kumbuka tulizungumzia kuhusu paneli katika hotuba ya awali. Hiyo ndiyo uliyo nayo hapa.

Wametuma Sanduku la Mungu Ekroni, mji mwingine wao. Na Sanduku la Mungu lilipokuwa likiingia Ekroni, watu wa Ekroni walilia, wameleta Sanduku la Mungu wa Israeli kwetu ili kutuua sisi na watu wetu. Kwa hivyo, wanaona Sanduku likifika.

Inavyoonekana, habari zimeenea. Wamesikia kuhusu kinachoendelea na hawataki kiwe huko. Kwa hiyo, waliwakusanya watawala wote wa Wafilisti na kusema, liondoeni sanduku la Mungu wa Israeli.

Acha irudi mahali pake au itatuua sisi na watu wetu. Kwa maana kifo kilikuwa kimeujaza mji kwa hofu. Kwa hivyo, Sanduku linaleta kifo na uharibifu kwa Wafilisti.

Mkono wa Mungu ulikuwa mzito sana juu yake. Wale ambao hawakufa walipatwa na uvimbe na kilio cha mji kikapanda mbinguni. Kwa hivyo, Bwana anaharibu eneo la Wafilisti.

Na Wafilisti wanajifunza kwamba huwezi kumdhibiti Mungu kwa kuwa na sanamu yake, kana kwamba ni hivyo. Kwamba Mungu ni mkubwa zaidi, angalau Yahweh, Mungu wa Israeli, ni mkubwa kuliko Sanduku linalomwakilisha. Kwa hivyo, kuna mada kadhaa muhimu zinazoibuka hapa.

Tuna mada kuu, lakini tunaona kwamba Bwana ana nguvu zaidi kuliko miungu ya kipagani. Ameonyesha hilo katika historia yote ya Israeli kabla ya hili huko Misri. Mara kwa mara Waisraeli walikuwa wakiingia katika eneo la Wakanaani.

Bwana ana nguvu zaidi kuliko miungu hii ya kipagani na nguvu zake zinapita ukumbusho wowote unaoonekana wa uwepo wake. Kwa hivyo usijaribu kumdhibiti Mungu kupitia picha. Somo hilo linajitokeza waziwazi hapa.

Naam, hilo linatuleta kwenye mstari wa sura ya 6, ambao bila shaka ni mwendelezo wa hadithi hii. Nimeipa sura ya 6 jina, Safina Yaelekea Nyumbani. Na nadhani mada kuu katika sura hii ni kwamba Mungu mtakatifu lazima atendewe kwa heshima.

Wafilisti wanatambua hilo na Waisraeli wanatambua hilo mara tu Sanduku linapofika katika eneo lao. Na hivyo, wakilichukua katika sura ya 6, Sanduku la Bwana lilipokuwa katika eneo la Wafilisti kwa miezi saba, kwa hivyo lilikaa huko kwa muda fulani likifanya uharibifu, Wafilisti waliwaita makuhani na waaguzi na kusema, Tufanye nini na Sanduku la Bwana? Tuambie jinsi tunavyopaswa kulirudisha mahali pake. Kwa hivyo, makuhani na waaguzi ni viongozi wa kidini.

Wao ni wataalamu wa dini. Makuhani tunaowafahamu. Wanapatanisha kati ya mungu na watu wake.

Waaguzi, hilo linaweza kuwa neno ambalo hulijui vizuri. Uaguzi ulikuwa wa kawaida sana katika ulimwengu wa kale wa Mashariki ya Karibu. Na waaguzi walikuwa na jukumu la kubaini mapenzi ya Mungu, mapenzi ya mungu au miungu.

Na walikuwa na njia mbalimbali za kufanya hivi. Sheria ya Musa ilikataza uganga au angalau aina moja ya uganga katika Kumbukumbu la Torati 18:10. Lakini katika ulimwengu wa kale, ilikuwa kawaida sana. John Walton anajadili hili katika moja ya vitabu vyake.

Na alisema kweli kuna aina mbili za kile anachokiita uganga katika ulimwengu wa kale. Kuna msukumo na usemi wa kutolea nje. Anasema uganga ulioongozwa na roho huanzishwa katika ulimwengu wa kimungu na hutumia mpatanishi wa kibinadamu.

Aina hii ya uganga ilichukua aina ya unabii rasmi na usio rasmi pamoja na ndoto. Naam, tunafahamu unabii na ndoto za kinabii. Bwana alifanya kazi hivyo.

John anaita uganga huo. Nadhani tungeuita tu unabii. Kwa hivyo, Biblia inapopiga marufuku uganga, inapiga marufuku aina hii nyingine ambayo John Walton anazungumzia, na hiyo ni uganga wa kufafanua, ambao pia huanzia katika ulimwengu wa kimungu, lakini ufunuo wake huwasilishwa kupitia matukio na matukio ambayo yanaweza kuzingatiwa.

Ni aina hii ya uganga wa kutolea ufafanuzi ambayo sheria inakataza. Bwana aliwasiliana moja kwa moja kupitia manabii, kupitia ndoto, lakini hakuidhinisha mbinu hizi za kutolea ufafanuzi ambazo zilikuwa maarufu sana katika utamaduni. Wangeweka vitabu vingi vya mbao na vitabu vilivyoorodhesha haya yote.

Uaguzi wa kupindukia unahusisha tafsiri ya ishara, ambazo zinaweza kuwa tendaji au zisizo na mpangilio. Wakati mwingine wangeangalia viungo vya ndani vya wanyama kama vile tutakavyotoa mnyama kama dhabihu. Tunamkata.

Tunaangalia viungo vyake vya ndani ili kuona kama kuna kitu cha ajabu au labda kimeharibika. Na kama kuna jambo la ajabu, hilo linamaanisha kitu. Miungu wanajaribu kuwasilisha jambo kuhusu mapenzi yao, na kitakachotokea.

Wangepiga kura. Wakati mwingine wangeangalia mbingu kwa ishara. Kama mbweha angevuka njia, hilo huenda lisiwe tukio la kawaida.

Na kwa hivyo, unaangalia kwa makini sana ili kuona kitakachotokea baadaye mchana. Na ikiwa jambo baya litatokea, basi mbweha anayevuka barabara ni ishara mbaya. Kwa kweli, inaweza hata kutegemea mwelekeo gani.

Ukihama kutoka kushoto kwenda kulia au kulia kwenda kushoto, wanafuatilia haya yote. Kwa hivyo, wakati mwingine mbweha anapovuka barabara kuelekea upande uleule, sasa unajua kitu kibaya kitatokea. Na kwa hivyo, kile ambacho wangepiga wakati mwingine, wangukuwa na kaunta.

Wangukuwa na njia ya kukabiliana na hili, labda kupitia uchawi. Huko Mesopotamia, waliita hizi Namburbis, hizi ishara za kupingana. Kwa hivyo, mungu anawasilisha kitakachotokea ikiwa watu hawataingilia kati.

Lakini unaweza kwenda mbele ya mungu na kujaribu kukabiliana na kinachoendelea. Kwa sababu wakati mwingine miungu haiko sawa. Mungu mmoja anakusudia kufanya jambo fulani, lakini mungu mwingine anaweza kuwa upande wako.

Na kwa hivyo, lazima uombe msaada wake. Kwa hivyo, kama unavyoona, huu ni mfumo tata sana. Na Bwana alisema ni wa kipagani.

Na hatutaamua mapenzi ya Mungu kwa njia hii. Nitazungumza moja kwa moja kupitia manabii wangu. Na wakati mwingine nikitumia ndoto.

Na hutatumia uchawi kujaribu kukwepa mambo. Ukiogopa, niombe tu. Kwa hivyo, hawa wachawi wa Wafilisti, hivi ndivyo wanavyofanya.

Kwa hivyo, ni kawaida kwamba wangeingizwa katika hali hiyo. Kwamba wangeshauriwa. Kwa sababu wao ndio wataalamu wa kidini.

Wanajua jinsi ya kushughulika na miungu. Kwa hiyo, wakajibu, "Mkirudisha Sanduku la Mungu wa Israeli, msilirudishe mikono mitupu. Lakini kwa vyovyote vile, mtampelekea sadaka ya hatia."

Au sadaka ya fidia. Unahitaji kufanya fidia. Ni wazi umemkosea.

Tuna watu wengi waliokufa. Umemkosea kwa kuchukua ishara ya uwepo wake. Na kwa hivyo, unahitaji kulipa fidia kwa kumpa sadaka.

Ndipo mtakapopona. Nanyi mtajua kwa nini mkono wake haujaondolewa kwenu. Nao Wafilisti wakauliza, kwa kawaida, ni sadaka gani ya hatia tumtumie?
Sadaka hiyo inapaswa kuonekanaje? Nao wakajibu, tano.

Na nadhani tano zinawakilisha miji mitano mikuu ya Wafilisti. Baadhi yake tayari imetajwa katika hadithi. Vivimbe vitano vya dhahabu.

Kumbuka, ugonjwa ulihusisha uvimbe huu. Kwa hivyo, tutatengeneza uvimbe huu wa dhahabu kuwakilisha hilo. Ni aina ya uchawi wa huruma hapa.

Nadhani wanachojaribu kufanya ni kutoa mateso. Na panya watano wa dhahabu. Na tulizungumzia kuhusu panya au panya hapo awali.

Ambayo huenda ndiyo iliyowabeba tauni iliyowapata. Kulingana na idadi ya watawala wa Wafilisti. Kwa hivyo, wanasema hivyo.

Kwa sababu tauni hiyohiyo imewapata ninyi na watawala wenu. Tengenezeni mifano ya uvimbe na panya wanaoharibu nchi, na msifuni Mungu wa Israeli.

Labda atainua mkono wake dhidi yenu, miungu yenu na nchi yenu, kwani hawana uhakika na hili, lakini watampa sadaka hii ya fidia.

Na bila shaka, dhahabu inaonyesha kitu chenye thamani kubwa. Na kwa hivyo wanajaribu kuonyesha heshima kwa Yahweh kwa kumpa vitu hivi. Na nadhani pia wanatumaini kuondoa tauni.

Kwa hivyo, hii ni aina ya suluhisho la dharura ambalo wamekuja nalo. Huenda hawakuwahi kukutana na hili hapo awali. Lakini wao ni wataalamu.

Na kwa hivyo, wana mawazo kuhusu la kufanya. Na kisha inavutia sana. Wanapozungumza hapa katika mstari wa sita, wanasikika kama manabii.

Ujumbe wanaowapa watu wao wenyewe ungekuwa mzuri kwa Waisraeli kuusikia. Wanasema, kwa nini mnaifanya mioyo yenu kuwa migumu kama Wamisri na Farao walivyofanya? Inavutia. Wanajua kuhusu kilichotokea Misri na Farao.

Wanaifahamu hadithi hiyo. Ni kama wamesoma Kutoka. Na wanajua kilichotokea huko chini.

Alipowatendea kwa ukali, je, hawakuwaacha Waisraeli waende zao wenyewe? Kwa hivyo msifanye mioyo yenu kuwa migumu. Mwonyesheni Mungu heshima na heshima hii.

ujumbe mzuri kutoka kwa waaguzi wa Wafilisti kwa watu wao ambao msomaji Mwisraeli angeweza kuuzingatia baadaye.

Kwa sababu Waisraeli hawajamwonyesha Bwana heshima ya aina hiyo. Sasa basi, andaa gari jipya la kukokotwa. Sasa kuna njia sahihi ya kubeba sanduku kama ilivyoelezwa katika sheria.

Huipaki kwenye gari. Lakini Wafilisti hawajui yote haya. Kwa kweli, ungeiweka, na Walawi wangeibeba kwa miti.

Huliibebi kwenye gari la kukokotwa. Daudi atagundua hili baadaye atakapojaribu kuhamisha sanduku hadi Yerusalemu. Lakini hilo halitokei hadi 2 Samweli sura ya 6. Na kwa hivyo, itachukua muda kabla hatujajadili hilo.

Kwa hivyo, andaa gari jipya la kukokotwa na ng'ombe wawili ambao wamezaa na ambao hawajawahi kufungwa nira. Wafungeni ng'ombe kwenye gari. Lakini wachukueni ndama zao na kuwaziba.

Kwa hivyo, unaona kinachoendelea hapa. Akina mama watataka kuwa na watoto wao wachanga. Na kwa hivyo, Wafilisti wanaweka karibu jaribio hapa ili kuthibitisha kwamba Yahweh, Mungu wa Israeli, ndiye nguvu iliyowajia.

Na hili litakuwa jaribio zuri la kubaini hilo. Chukua sanduku la Bwana na uliweke kwenye gari la kukokotwa. Na katika sanduku karibu nalo weka vile vyombo vya dhahabu mtakavyomrudishia kama sadaka ya hatia.

Mruhusu aendelee na safari yake, lakini endeleeni kuiangalia. Ikiwa itapanda hadi eneo lake kuelekea Beth Shemeshi, basi Bwana ametuletea maafa haya makubwa. Kwa maneno mengine, ikiwa ng'ombe hawa wako tayari kuacha watoto wao wachanga na kuelekea upande wa Israeli, basi hiyo itakuwa ishara kwetu kwamba, ndiyo kweli, Bwana alikuwa nyuma ya hili.

Lakini kama haitatokea, basi tutajua kwamba haikuwa mkono wake uliotugusa na kwamba ilitupata kwa bahati. Wanaonekana kuwa na aina fulani ya uelewa wa bahati au bahati. Labda wanamaanisha tu kwamba ilitupata kwa sababu isiyojulikana.

Ninaona ni vigumu kuamini kwamba hawangeamini katika sababu fulani, lakini haingekuwa Yahweh. Kwa hivyo, huu ni mtihani mzuri. Kwa hivyo, walifanya hivi na wakachukua ng'ombe wawili kama hao wakawafunga kwenye gari, na kuwafunga ndama wao.

Wakaweka sanduku la Bwana juu ya gari, pamoja na sanduku lenye panya wa dhahabu na mifano ya uvimbe, kisha ng'ombe wakapanda moja kwa moja kuelekea Beth Shemeshi, wakiendelea na njia na kulia njia yote. Hawafurahii, lakini wanaelekea upande sahihi.

Hawakugeuka kulia wala kushoto. Kwa hivyo, wakilia ng'ombe, wakirudisha sanduku kwa Israeli, wakiwaacha watoto wao nyuma. Kwa hivyo, watawala wa Wafilisti wakawafuata hadi mpaka wa Beth Shemeshi.

Kwa hivyo, wanaangalia haya yote ili kuona jinsi yanavyoendelea. Kwa hivyo, sanduku sasa limerudi katika mji wa Israeli. Mstari wa 13, Sasa watu wa Beth-shemeshi walikuwa wakivuna ngano yao bondeni.

Nao walipoinua macho yao na kuona sanduku, walifurahi kuona hilo. Gari likafika kwenye shamba la Yoshua wa Beth-shemeshi, na hapo likasimama kando ya mwamba mkubwa. Kwa hivyo, maelezo mengi hapa.

Mwandishi anajaribu kukusaidia kuibua taswira ya tukio hilo. Watu walikata mbao za gari na kutoa ng'ombe kama sadaka ya kuteketezwa kwa Bwana. Siamini kwamba hiyo ilikuwa sadaka iliyoidhinishwa kweli.

Unatakiwa kutoa ng'ombe dume. Hata hivyo, hivi ndivyo walivyofanya. Walawi, hili ni zuri, Walawi wanashughulikia sanduku.

Kwa hiyo, Walawi walishusha sanduku la Bwana pamoja na sanduku lenye vile vitu vya dhahabu na kuviweka juu ya mwamba mkubwa. Siku hiyo, watu wa Beth-shemeshi walitoa sadaka za kuteketezwa na kutoa dhabihu kwa Bwana. Watawala watano wa Wafilisti waliona haya yote.

Walikuwa wakitazama kwa mbali kisha wakarudi Ekroni siku hiyo hiyo. Kwa hiyo, mpango wao umefanikiwa. Na wamethibitisha ukweli kwamba, ndiyo, kweli, ni BWANA, Mungu wa Israeli, ndiye aliyekuwa akifanya uharibifu huu wote katika Israeli.

Haya, mstari wa 17, haya ndiyo majipu ya dhahabu ambayo Wafilisti walimpelekea Bwana kama sadaka ya hatia, moja kwa ajili ya Ashdodi, Gaza, Ashkeloni, Gathi, na Ekroni, miji mitano ya Wafilisti. Na idadi ya panya wa dhahabu ilikuwa sawa na idadi ya miji ya Wafilisti ya watawala watano, miji yenye ngome pamoja na vijiji vyao vya mashambani. Jiwe kubwa ambalo waliweka sanduku la Bwana juu yake ni shahidi hadi leo katika shamba la Yoshua wa Beth-shemeshi.

Maoni mengine ya kiolojia. Mwamba huo ni maalum. Ukienda huko chini, unaweza kutaka kusimama na kuutazama katika safari zako kwa sababu bado upo kama shahidi wa kilichotokea.

Na unaweza kuiangalia na kukumbushwa hadithi hii na umuhimu wake wa kitheolojia.

Lakini hadithi hii haina mwisho mzuri kwa watu wa Beth Shemeshi. Mungu aliwaua baadhi ya wanaume wa Beth Shemeshi, na tafsiri hii maalum inafuata utamaduni ambao una idadi ndogo, na kuwaua 70 kati yao kwa sababu walikuwa wameangalia ndani ya sanduku la Bwana.

Watu wakaomboleza kwa sababu ya pigo kubwa ambalo Bwana alikuwa amewapiga, na watu wa Beth-shemeshi wakauliza, "Ni nani awezaye kusimama mbele za Bwana, Mungu huyu mtakatifu? Sanduku litapanda kutoka hapa kwenda kwa nani?" Kisha wakatuma wajumbe kwa watu wa Kiriath-yearimu, wakisema, "Wafilisti wamerudisha sanduku la Bwana." Shuka uipeleke nyumbani kwako. Hatutaki ione kane.

Sanduku linafanya uharibifu fulani katika eneo la Wafilisti na nyumbani kwao Israeli. Sasa wanaume wa Beth Shemeshi walifanya nini hasa? Maandishi yanasema waliangalia ndani ya sanduku la Bwana. Hata hivyo, inavutia kwamba kifungu hicho kwa Kiebrania wakati mwingine, mara nyingi zaidi, kinamaanisha tazama.

Lakini sidhani kama hilo ndilo wazo hapa. Sidhani kama walipata shida kwa sababu tu waliangalia safina. Namaanisha, hilo lilitokea ilipofika.

Wangewezaje kusaidia kwa kukiangalia? Nadhani labda inamaanisha walikiangalia. Walikuwa wakikiangalia, kumaanisha walikifungua. Walikigusa.

Hapana, hutaki kufanya hivyo. Baadaye katika 2 Samweli sura ya 6, Daudi alipokuwa akisafirisha sanduku vibaya, mtu anayeitwa Uza ataweka imara sanduku ili kulizuia lisianguke. Anaonekana kuwa na nia njema, na nia njema, lakini hata hivyo, Bwana anampiga hadi kufa kwa kugusa sanduku kwa njia hii.

Kwa hivyo, nadhani labda waligusa safina, wakaiangalia, na watu wakafa. Ni watu wangapi? Naam, hiyo ni aina ya mjadala. Ukiangalia tafsiri zingine, utaona idadi kubwa zaidi.

Na unapata tofauti fulani kuhusu hili. Katika ESV, inasema 70, lakini ukienda kwa NASB, kwa mfano, utapata idadi kubwa zaidi. Itakuwa wanaume 50,070.

Kwa hivyo hiyo ni tofauti kubwa. Je, ni 50,000? Hiyo ndiyo maandishi ya Kiebrania yanasema. Au ni 70 tu? 50,070 au 70 tu? Hilo ndilo tatizo.

Na ushahidi wa maandishi kwa hili ni mdogo kwa nambari ya chini. Josephus anatumia nambari hiyo. Na nadhani hati moja ya Kigiriki, lakini hati chache za Kiebrania, za Kiebrania za enzi za kati, maelezo yangu yananiambia, na Josephus ana nambari hiyo ndogo.

Ninaamini idadi ndogo labda ni sahihi. 50,000 ni takwimu kubwa mno. Idadi hii kubwa ni ngumu katika vitabu vya kihistoria, kwa sababu wanaakiolojia wanaweza kukadiria, kulingana na tafiti zao, ni watu wangapi waliishi katika eneo la Israeli wakati huu.

Katika kipindi hiki, labda kuna Waisraeli 75,000 pekee kwa jumla. Kwa hivyo, sidhani kama theluthi mbili ya idadi ya watu walikufa siku hiyo huko Beit Shemesh. Kwa hivyo, kuna

maelezo tofauti yanayotolewa na wasomi wa kiinjili kwa idadi hii kubwa.

Baadhi watabisha kwamba nambari hizi zimeongezwa kimakusudi. Ni mbinu ya kifasihi. Mmoja wa wafanyakazi wenzangu hapa Dallas Seminary, Ron Allen, ameandika maoni kuhusu nambari, na ana mtazamo huu.

Mmoja wa wanafunzi wangu wa zamani, David Fouts, alifanya tasnifu. Alionyesha kwamba katika ulimwengu wa kale wa Mashariki ya Karibu, hasa katika miktadha ya kijeshi, ndiyo, waliongeza idadi. Ilikuwa jambo lililofanyika.

Kwa hivyo, hatuwezi kuhukumu Biblia kwa viwango vyetu vya kisasa vya historia. Tunapaswa kuruhusu Biblia ifanye kazi katika muktadha wake wa kitamaduni. Kwa hivyo labda ndivyo tunavyoendelea hapa.

Huenda pia ikawa hatuelewi neno hili linalotafsiriwa, elfu. Hatuelewi ipasavyo. Huenda likamaanisha tu aina fulani ya kitengo cha watu, si elfu moja, bali idadi ndogo.

Kwa hivyo, bado tunajadili na kujadili. Wasomi na wakalimani bado wanajadili na kujadili kinachoendelea na nambari hizi. Lakini nadhani nambari hiyo, 50,070, ni kubwa mno.

Kuna mfano mwingine wa aina hii ya kitu katika 1 Wafalme 20, mstari wa 30, ambapo Washami wanakimbilia mji wa Israeli wa Afeki, na ukuta unaanguka. Sasa, tunaambiwa kwamba Israeli imewaua Washami 100,000 vitani. Wanaingia katika mji huu, na miji hii ni midogo kwa kiasi.

Sio kama miji mikubwa ya kisasa. Na ukuta unaanguka na kuua wanaume 27,000? Kweli? Sidhani hivyo. Na hatupendekezi kwamba Biblia si sahihi.

Tunachopendekeza ni kwamba labda Biblia inatumia mbinu ya balagha, ikiongeza idadi kwa sababu, ni kutia chumvi tu. Ni suala la kutia chumvi kwa ajili ya msisitizo. Mbinu ya kifasihi iliyokubalika katika utamaduni ambayo watu wangeielewa.

Au, hatuelewi neno eleph thousand ipasavyo. Inaweza kuwa vitengo 27 vya kijeshi au kitu kama hicho kingekuwa kidogo zaidi. Kwa hivyo, hilo ni tatizo.

Hilo ni tatizo la tafsiri. Na sidhani kama tuna suluhisho kwa sasa. Tuna chaguzi kadhaa.

Hata hivyo, iwe ni 50,000, 70, au 70 tu, ambayo, kwa njia, ikiwa ni kizidisho cha saba, ingeashiria ukamilifu na aina ya uharibifu kamili. Safina inafanya uharibifu fulani, na watu wanaiogopa. Na pia inavutia kwamba

Watu wa Beit Shemeshi, ambao wamekuwa na ujasiri wa kugusa na kuchungulia ndani ya Sanduku, wanasema, ni nani awezaye kusimama mbele za Bwana, Mungu huyu mtakatifu? Ukweli kwamba Bwana ni mtakatifu, ametengwa, ni wa kipekee, ni tofauti, unawatisha.

Ni jambo la kutisha kusimama mbele ya Mungu mtakatifu. Lakini Hana hakuogopa. Kumbuka, Hana alisherehekea ukweli kwamba Bwana ni mtakatifu katika wimbo wake tuliousoma katika somo la awali.

Akasema, ni nani aliye mtakatifu miongoni mwa watakatifu, unajua, Bwana ni wa pekee miongoni mwa watakatifu. Yeye pekee ndiye mtakatifu kweli. Na kwake, hiyo ilikuwa habari njema.

Bwana ni tofauti. Yeye ni wa kipekee. Na humwomba au kuingilia kati kwa niaba ya watu wake na kuwapa mahitaji yao.

Na hivyo, utakatifu wa Mungu unaweza kuwa jambo la kutisha sana, hasa kama uko katika nafasi ya kuwa adui wa Mungu au mtu ambaye amekiuka viwango vyake na hakuheshimu enzi na utakatifu wake. Lakini kwa upande mwingine, utakatifu wa Mungu unaweza kuwa jambo chanya sana tunalosherehekea. Tuna Mungu mtakatifu, mwenye haki.

Na hiyo ina maana kwamba atatekeleza haki kwa niaba ya watu wake. Kwa hivyo, jinsi unavyoona utakatifu wa Mungu inategemea uhusiano wako naye. Hana alikuwa na uhusiano mzuri na Bwana.

Alikuwa mwanamke mcha Mungu. Na hakuogopa utakatifu wa Mungu. Aliusherehekea.

Wanaume wa Beth Shemeshi, si sana. Hawakuonyesha heshima inayofaa kwa utakatifu wa Mungu. Na kwa hivyo, katika simulizi hili la safina, tunajifunza mambo mengi.

Tunajifunza kwamba Mungu hawezi kufungiwa kwenye sanduku au sanamu. Anaweza kuchagua kufichua uwepo wake kupitia sanduku. Lakini kwa sababu tu una sanduku hilo haimaanishi kwamba unamdhibiti.

Yeye ni mkubwa kuliko sanduku. Yeye ni mkuu. Na Wafilisti hawakuweza kumdhibiti.

Na lazima uonyeshe heshima inayofaa kwa Mungu huyu mtakatifu. Wafilisti walijifunza hilo. Kwa sifa yao, waaguzi waliwaambia watu, wamheshimu.

Mheshimu. Na watu wa Beth Shemeshi walijifunza somo hilo pia. Sura hizi zimekuwa hasi kidogo.

Samweli ametoweka. Hajafika hapa tangu sura ya 3. Naam, ataonekana tena katika 1 Samweli sura ya 7, ambayo ni mojawapo ya sura zenye kutia moyo zaidi katika vitabu vya Samweli. Na tutaangalia hilo katika somo letu lijalo.

Huyu ni Dkt. Robert Chisholm katika mafundisho yake kuhusu 1 na 2 Samweli. Hiki ni kipindi nambari nne, 1 Samweli 5-6. Safina Inaharibu Kiasi. Safina Inaelekea Nyumbani.